

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou v právní věci

žalobce: **K. A.**
státní příslušnost: X
t. č. pobyt: X
zastoupen JUDr. Matějem Šedivým, advokátem
Václavské náměstí 21, 110 00 Praha 1

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
Nad Štolou 936/3, P. O. BOX 21, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 8. 2023 č. j. OAM-879/ZA-ZA11-D07-2023,

takto:

- I. Žaloba *se zamítá*.
- II. Žalobce *nemá právo* na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému *se nepřiznává* náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Žalobce podal v Česku žádost o mezinárodní ochranu. Žalovaný ji ale posoudil jako nepřípustnou a řízení o ní zastavil. Má o ní totiž rozhodnout Estonsko. Žalobce nyní namítá, že se žalovaný nezabýval důvody, pro které žalobce nemá zájem o mezinárodní ochranu v Estonsku. Jde zejména o možné nebezpečí, které mu tam hrozí. Mohlo by odpovídat nebezpečí, které žalobci hrozí v Ázerbájdžánu, odkud pochází. Postup žalovaného je podle žalobce nezákonný a jeho rozhodnutí je nepřezkoumatelné. Soud zkoumal, zda žalobce tyto námitky vznáší důvodně.

II. Rozhodnutí žalovaného a související skutkové okolnosti

2. Žalobce podal dne 28. 6. 2023 žádost o udělení mezinárodní ochrany v Česku. Měl ovšem estonské vízum, které si vyřídil kvůli turistice. Šlo o snazší způsob vycestování z Ázerbájdžánu. Cílem jeho cesty bylo od počátku Česko. V Estonsku žalobce nechtěl pobývat. Neměl tam žádný problém. Ani neuvedl jiné důvody, pro které by tam nemohl pobývat.
3. K důvodům podání žádosti o mezinárodní ochranu žalobce uvedl, že v Ázerbájdžánu jsou velmi těžké životní podmínky. Stres ze života v rodné zemi žalobci způsobil i zdravotní problémy.
4. Žalovaný rozhodnutím ze dne 16. 8. 2023, č. j. OAM-879/ZA-ZA11-D07-2023 („rozhodnutí žalovaného“), zastavil řízení o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany [§ 25 písm. i) zákona o azylu]. Žádost posoudil jako nepřijatelnou [§ 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu]. Státem příslušným k jejímu projednání je totiž v souladu s nařízením Dublin III Estonská republika.
5. Z rozhodnutí žalovaného vyplývá, že žalobce přicestoval do Česka na základě krátkodobého estonského víza platného od 7. 6. 2023 do 7. 7. 2023 s možností jednoho vstupu s maximální délkou pobytu 16 dní. Žalovaný proto shledal, že příslušnost k posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu má v souladu s čl. 12 nařízení Dublin III právě Estonská republika. Ta s převzetím žalobce souhlasila.
6. V rozhodnutí se žalovaný zabýval tím, zda v Estonsku existují systémové nedostatky ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III. Dospěl k závěru, že tomu tak není. Poukázal na to, že orgány EU, Evropský soud pro lidská práva, ani Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky nevydaly žádné rozhodnutí nebo stanovisko, které by deklarovalo systémové nedostatky v Estonsku, jak tomu bylo v minulosti například v případě Řecka. Žalovaný vycházel z *Informace OAMP o estonském azylovém systému* z května 2023. Podle ní má Estonsko propracovaný azylový systém. Nejde o stát, o kterém by se dalo předpokládat, že by v něm docházelo k systémovým nedostatkům v azylovém řízení dosahujících dokonce úrovně špatného zacházení.

III. Žaloba

7. Žalobce namítá, že rozhodnutí žalovaného trpí nedostatky v odůvodnění. Podle žalobce z rozhodnutí žalovaného není zřejmé, zda se žalovaný zabýval důvody, pro které žalobce nemá zájem usilovat o získání mezinárodní ochrany v Estonsku. Blíže nezkoumal, zda důvodem není pocit nebezpečí žalobce z pobytu v Estonsku, shodný s pocitem z pobytu v domovské zemi. Na základě těchto tvrzení označuje postup žalovaného za nezákonný a samotné rozhodnutí za nepřezkoumatelné.

IV. Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný považuje své rozhodnutí za zákonné a přezkoumatelné. Klade důraz na účel řízení, kterým je určení státu odpovědného za posouzení žádosti o poskytnutí mezinárodní ochrany, nikoliv věcné posouzení důvodů, které vedly k jejímu podání.

V. Posouzení věci

9. Žaloba *není důvodná*.

10. Žalovaný vydal své rozhodnutí v řízení podle nařízení Dublin III. Účelem tohoto je určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země. K určení tohoto státu je nezbytné vycházet z kritérií vyjmenovaných v kapitole III nařízení Dublin III (viz jeho čl. 3 odst. 1). Podle prvního pododstavce čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III pak platí, že pokud nelze na základě kritérií vyjmenovaných v tomto nařízení určit příslušný členský stát, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný první členský stát, ve kterém žadatel podal žádost.
11. Cílem žalobních námitek zřejmě bylo zpochybnit možnost žalovaného postupovat podle výše uvedených běžných metod určování příslušnosti podle nařízení Dublin III. V žalobě chybí odkaz na konkrétní ustanovení nařízení Dublin III, případně zákona o azylu, které měl žalovaný podle žalobce porušit. Podle obsahu však lze dovozovat, že se žalobce domáhá postupu podle druhého pododstavce čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III. Podle tohoto ustanovení platí, že přemístění do příslušného státu není možné, jestliže existují závažné důvody se domnívat, že tam dochází k systémovým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a podmínky přijetí žadatelů, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv EU.
12. Žalovaný má podle judikatury vždy povinnost zabývat se otázkou, zda přemístění žadatele do příslušného členského státu nevylučují systémové nedostatky ve smyslu uvedeného ustanovení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Azs 248/2014-27). Musí shromáždit relevantní podklady o přijímajícím členském státě, aby mohl tuto otázku řádně posoudit (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2017, č. j. 5 Azs 229/2016-44).
13. Ve vztahu ke každému členskému státu, který má být podle nařízení Dublin III příslušným k posuzování žádosti, žalovaný musí ve svém rozhodnutí uvést úvahu o existenci či neexistenci systémových nedostatků. Pokud se taková úvaha neopírá o konkrétní důkazy nebo zcela chybí, vede to k nepřezkoumatelnosti rozhodnutí.
14. Tento závěr však podle Nejvyššího správního soudu nelze bez dalšího vztáhnout na veškeré členské státy EU, které mohou mít příslušnost k posuzování žádostí o mezinárodní ochranu podle nařízení Dublin III. *V případě většiny členských zemí (s výjimkou zejména Maďarska, Itálie nebo Řecka) nelze říct, že by zřejmě či alespoň pravděpodobně trpěly systémovými nedostatky. Proto v rozhodnutí žalovaného postačí jen obecná úvaha ohledně neexistence systémových nedostatků.* Nejvyšší správní soud poukázal na to, že v právu EU i nadále platí zásada vzájemné důvěry, jakkoliv otřesená v důsledku migrační krize v půlce minulé dekády. *Dodržování základních lidských práv členskými státy je vyvrátitelnou domněnkou, přičemž v případě většiny členských zemí tato domněnka prozatím vyvrácena nebyla* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 5. 2018, č. j. 9 Azs 17/2018-28, body 8 a 9).
15. V naposled uvedeném rozsudku, který se týkal předání žadatele do Rakouska, Nejvyšší správní soud považoval za dostatečné, že rozhodnutí žalovaného obsahovalo alespoň obecnou úvahu o neexistenci systémových nedostatků, byť jí chyběl podklad v podobě konkrétních zpráv. Rakousko totiž s ohledem na výše uvedený princip vzájemné důvěry není státem, o němž lze mít za to, že v něm dochází k systémovým nedostatkům v azylových řízeních.
16. Podle soudu ani o Estonsku není obecně známo, že by tam docházelo k systémovým nedostatkům nebo že by existovaly alespoň určité pochybnosti o řádném fungování

tamějšího azylového řízení. Žalobce se sice v žalobě snaží tento předpoklad zpochybnit. Ovšem důvody, které uvádí, nemají dostatečnou relevanci. Ani nejsou podloženy. Nevyvrací ani nezpochybňují předpoklad, že Estonsko dodržuje základní lidská práva žadatelů o azyl.

17. Žalobcem tvrzené nedostatky odůvodnění rozhodnutí žalovaného pak nemají z hlediska předmětu tohoto řízení relevanci. Důvody, pro které žalobce nechce žádat o mezinárodní ochranu v Estonsku a obavy, které má v souvislosti se svou osobní bezpečností, vůbec s předmětem řízení, jehož výsledkem je rozhodnutí žalovaného, nesouvisí. Rozhodnutí žalovaného proto nemůže být nepřezkoumatelné, pokud se těmito obavami žalobce nezabýval.
18. Ve správním řízení žalobce žádné výhrady vůči estonskému azylovému systému nevzněl. Uvedl, že v minulosti neměl s Estonskem žádné problémy a v současnosti nemá konkrétní důvody pro které by tam nemohl cestovat. Chce-li však žalobce vyvrátit domněnku vzájemné důvěry ve vztahu k Estonsku, je na něm, aby uvedl hodnověrná tvrzení o systémových nedostatcích v estonském azylovém řízení, jež by důkladně podepřel relevantními důkazy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2019, č. j. 5 Azs 252/2019-41, bod 19). To neudělal. Jeho vysvětlení, jak a proč si opatřil estonské vízum, v tomto právním kontextu nemá relevanci.
19. Určení státu příslušného k posouzení azylové žádosti není otázkou preferencí konkrétního žadatele. Právě naopak – nařízení Dublin III směřuje k eliminaci tzv. *asylum shoppingu*, tedy ke snaze zabránit žadatelům, aby si vybírali, kde chtějí usilovat o získání mezinárodní ochrany.
20. Žalobce dále namítá nedostatek odůvodnění spočívající v chybějícím posouzení obav žalobce z vycestování do domovského státu. Jak již soud ovšem vysvětlil, tyto skutečnosti nejsou předmětem řízení podle nařízení Dublin III (viz bod 17 výše). Jeho výsledkem je pouze určení státu příslušného k projednání žádosti o mezinárodní ochranu. Opodstatněností obav, pro které žalobce o ochranu žádá, se budou zabývat až příslušné estonské orgány.
21. S ohledem na uvedené soud nemohl žalobním námitkám vyhovět. Žalovaný postupoval správně, pokud jako stát odpovědný za posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu určil Estonsko. A žalobce nezpochybnil předpoklad, že tamní azylový systém nevykazuje systémové nedostatky, které by jej vystavily špatnému zacházení.

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

22. Soud posoudil žalobní námitky jako nedůvodné. Proto žalobu zamítl.
23. Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.
24. Žalobce spojil se žalobou i návrh na přiznání odkladného účinku. Soud o něm už ale samostatně nerozhodoval, neboť bezodkladně rozhodl ve věci samé.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. *Pokud kasační stížnost proti tomuto rozsudku nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele, Nejvyšší*

správní soud ji odmítne pro nepřijatelnost. V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát.

Brno 25. října 2023

Martin Kopa, v. r.
samosoudce